

BUĎME SVORNÍ.

STAŇKOVSKO

Nepolitický, nezávislý týdeník.

Vychází každou sobotu. — Předplatné: ročně poštou K 29.—, půlletně poštou K 14.50. — Redakce a administrace v Staňkově. — Rukopisy se nevracejí. — Inzerce levná, platí se předem. — Kdo si ponechá dvě čísla, stává se odběratelem. — Poštovní spořitelna číslo 210.627. — Telefon číslo 1. —
Novinová sazba povolena řed. pošt. a tel. v Praze, č. 131.619-IIIa 1937. — Dohlédací poštovní úřad Staňkov.
Majitelka a vydavatelka Marie Závorková. Odpovědný redaktor Josef Žák v Staňkově. Tiskárna—Závorka—Staňkov.

Souručenství všech.

President republiky dr. Emil Hácha ve svém projevu k výboru Národního souručenství zdůraznil, že se naše právní poměry definitivně vyjasnily. Výnosem říšského kancléře ze dne 16. března byl v našich zemích zřízen Protektorát pro Čechy a Moravu. „Tímto aktem - řekl státní prezident - a teprve tímto aktem stali jsme se součástíkou Německé říše.“ Toto presidentovo konstatování má základní význam pro další národní vývoj, který bude ovšem se řídit našimi zvláštními potřebami, avšak bude pravděpodobně souběžný vývoji říšskému.

Nyní jde o to, abychom budovali na novém základě a není pochyb, že často bude nutno tyto nové a vhodnější základy teprve zjišťovat a hledat. Organizace veřejné správy a vlády může být pozměněna pouze ve smyslu výnosu říšského kancléře a v dohodě s Protektorem. Vznikem Národního souručenství byl sledován zatím účel zcela jiný. Jde o organizaci sil národních a o uspořádání politického života českého národa. Při tom však, dle slov presidentových, výbor Národního souručenství není určen k tomu, aby dával plný obraz českého lidu, nýbrž jeho poslání záleží v politickém usměrnění všech Čechů, všech stran a všech směrů bez ohledu na stav a smýšlení a místní příslušnost. Tento výbor má být východiskem budoucího našeho politického života.

Právě proto nejpříznačnějším jeho rysem je, že byl budován na zcela odlišných zásadách než jako dosud byly podobné organizace vytvářeny. Rozhodnutím presidentovým vystoupila na první plán zásada výběru vhodných, spolehlivých a mravně odpovědných osob. Tento výběr byl prvním aktem tvoření lidové vůle. Na to nastává akt druhý - pověření. President pověřuje tyto lidi posláním budovat nové formy českého politického života a to budovat na zásadě osobní odpovědnosti. Tato organizační struktura bude přenesena také do všech organizací místních, kde rovněž bude vždy zvolena schopná osoba, která pod vlastní zodpovědností vybuduje skupinu Národního souručenství.

Proč bylo nutno zvoliti novou organizační zásadu tak podstatně odlišnou od naší praxe dosavadní? Bylo toho potřebí proto, že jsme se octli před úkoly úplně novými. Nestačilo už mít dvě politické strany a přetvořiti naše stranictví spíše početně než kvalitativně. Nyní česká země potřebuje opravdového a dokonalého stmelení, což znamená, že vzniku nových

ideových hledisek a stanovisek musí předcházet dokonalé překonání stavu dosavadního. Vývoj k novému má se uskutečňovat souběžně s odumíráním starého, souběžně s tím, jak se zbavujeme všeho, co už nevyhovuje novým podmínkám našeho života. Právě proto bylo zapotřebí hledat nové organizační formy, jak byly formulovány v projevu presidenta Dr. E. Háchy.

Nyní výbor Národního souručenství obdržel pověření ke své další činnosti a toto pověření bylo nejen uděleno a dáno, ale také přijato. Předseda výboru Adolf Hrubý ve svém rozhlasovém projevu formuloval zásady, jimiž se bude řídit Národní souručenství při novém utváření našeho života v rámci říše. Vstupujeme do tohoto života bez soustavy politických stran a nastupujeme tuto novou cestu s upřímnou snahou vydobýt a zabezpečit svému národu dobrou a šťastnou budoucnost. Toť stručně vystižený smysl poslání naší lidové pospolitosti, našeho nového souručenství všech.

Josef Rous:

Nový život.

Paprsky slunka padají na zemi
jako ran prudké, zvonivé údery
na bránu,
která se vztýčila
na cestě v zakletý zámek.

Země se zachvěla,
pohnula údy,
závojem bílých mlh promnula oči,
setřela s víček jich sílící sen.

Z polí i lučin i lesů
lehounký slyšet je vzdech:
Rodí se život.

Skřivánci ve vroucí modlitbě
s modravých výšin zvěstují všem,
velká že světu teď nadešla chvíle,
nový že rodí se život.

Radostná tucha
ve vzduchu chvěje se.

Básníku pospěš a ze zvuků skřiváncí
písne

velebnou odou svou rozezvuč srdce
v mohutný, jednotný chor;
nová kdy v přírodu přichází Vesna
nový kdy rodí se život,
nechať i člověku v písni tvé hlaholu
nový též zrodí se život,
skutečně nový a zářící štěstím,
skutečně důstojný člověka,
člověka pána té země!

V. J. Krýsa:

Prosíme

o šťastnou a slavnou budoucnost
našeho národa...

— Tak končil svůj rozhlasový projev Adolf Hrubý, kterého pověřil státní prezident Dr. E. Hácha za svého zástupce Výboru Národního souručenství.

Tím okamžikem je konec všem politickým stranám a čemukoliv, co zde ještě zbylo, ať to bylo před říjnem nebo po říjnu minulého roku. Všichni už jsme čekali netrpělivě celý týden na těchto několik osvobozujících slov, všichni s ulehčením jsme si stiskli bratrsky ruce. Všichni, zemědělec, profesor, dělník, úředník, nádeník i továrník půjdou vedle sebe, těsně ruku v ruce, poněvadž nejsou nic jiného, než Češi. Češi, kteří po dvacet let bloudili, kteří mezi sebou vystavěli barikády přehrad, nenávisti, zloby a hořkosti. Plody této nesnášenlivosti jsme již okusili.

Máme Protektorát Čech a Moravy. Jsme v ochraně říšského kancléře, který nás nechá klidně vyvíjet a žít. Máme svého státního presidenta, máme svou jedinou českou stranu, máme své Národní souručenství s Adolfem Hrubým, předsedou výboru, který denně zasedá v místnostech poslanecké sněmovny, aby připravil vše potřebné pro zdárný růst této největší jediné strany, zastupující vůli nás všech.

Tato jediná vůle, svorná, upřímná a loyální, přetrvá nás, naše děti, přečtvá věky, poněvadž jen ve svornosti je síla a život.

Před dvaceti lety bylo Německo rozvrácené, poražené a zdeptané a podívejme se, kam dospělo dnes, vedeno nezdolnou vůlí, svorností, kázní a prací. To budiž nám příkladem. To, co jsme prožili za uplynulých dvacet let pak výstrahou.

věděla, že jsi se vrátil na čas domů a tebe jsem tady u našeho místečka nenášla. Někdy jsem si přála, aby se potůček změnil v hlubokou, dravou řeku, v níž bych našla svůj hrob, přála jsem si, aby někdo přišel a vytrhl mě z chvilky hoře a nikdo nepřišel. Sama potácela jsem se životem a jak o mne lidé trousili všelijaké řeči, věř, že v podstatě zůstala jsem tou, kterou ty jsi znal. Tvé zásady i když jsem jim vzdorovala, ve mne vyklíčily a po tvém odchodu jsem teprve viděla, co jsem ztratila. Kamarádi rozptylovali mé chmury, ale co platno, žádný mně nedovedl upoutati k sobě tak, jako ty. — Ani nevíš, jak dlouhou byla pro mne doba, kterou jsi prožil Praze. Soužila jsem se v pomyslením, že jsi tam našel tu, která by ti byla vysněným tvým snem a i když jsem věřila tvé pevnosti, přec jen pochybnosti mě hryzaly a vyčítaly mi, čím jsem se provinila. Pamatuješ? Před třemi roky jsem tě potkala. Tehdy jsem ti chtěla podati kytičku fialek, kterou jsem nesla a veřejně na ulici tě odprosil, ale tys hrdě přešel bez povšimnutí. Snad jsi mne neviděl, nebo nechtěl vidět a já proplakala svoji nerozhodnost toho večera na otomanu. Rodiče mne nutili, abych se vdala, viděli, že něco není v pořádku, ale mlčela jsem a bránila se . . . Ve chvílích oddechu viděla jsem teprve tu bezduchost z obav, jichž jsem byla středem. Rvali se o moji přítomnost a lačně mne vyssávali pohledy. Polibky mi rvali a teprve, když ruce chtěly si brát i mé tělo, procitla jsem ze svého těžkého snu a potom s hrůzou jsem poznala, že celá společnost ochladla ve svém nadšení, když viděla, že jsem pevnost, která vzdoruje útoku. Špinili mě, vymýšleli si všemožné úspěchy a já na konec sezna, že ti moji nejlepší společnosti nemají pro mne nic než pohrdání, protože jsem nevyslyšela jejich přání. — Chodím na naše místo a tady na samotě vysedávám a s tebou rozmlouvám, vím, směješ se mi, já si neumím pomoci, tvým odchodem teprve jsem poznala, že jsi vše. — Ani nepozorovali, že jsou o sebe opření, tak jako tenkrát, že jejich se rty k sobě sklonily a splynuly v dlouhý, věčný polibek, kterým zapomenouti chtěly na vše, co stálo mezi nimi. Našli se a jaro, sklánějící větvičky třešní, zadýchalo k nim omamnou vůní procitlého žití. Sevřel do svých mužných rukou její křehké tělo, až se jako luk napjalo a vplynulo v náruč štěstí, kterého se nemohl nasytit. Mlčel, ani neměl co by vyprávěl, svůj chudý život nechtěl přinášeti ve chvílce opojení a jen jeho oči a ruce vyprávěly, že našel konečný cíl svého života . . . Špaček volal svoji milou, kos letěl za svoji družkou a skřivánek kdesi v oblacích hledal svojí lásku. — Příroda se probouzela, ze všech koutů se ozývalo věčné slůvko: Lásku — a to kouzlem působilo.

Jirka si více na Prahu nevzpomněl. Rodičtě mu vrátilo vše, po čem toužil, klid a mír v srdce. — Jiřina stala se vzornou ženou a ku podivu, stala se Jiřímu oporou, která nezklamala ani ve chvílích těžkosti života. Její něha, oddanost a odevzdanost, jakoby nyní chtěly Jiřímu vynahradiť vše to, čím kdysi ublížily.

Příštího roku byli ve vrbičkách již tři. Talínek zářil, když malý Jiříček vztahoval ručičky po dlouhých jehnědách lísky. Potom se dělátko rozesmálo, jako to sluníčko v oblacích. Podemletá vrba sklonila se ještě níže ke hladině potůčku, ale vydržela nápor jarních víchřů. Vždyť nemůže jen tak padnouti, rodina Sadských by želela jistě jejího odchodu a to jim teď, nyní, když jsou tak šťastní, nemůže udělat.

Náhle zemřela. V pátek min. týdne v noci podlehl náhlému záchvatu mrtvice paní Emilie Vacíková, vdova po stroj. zámečnickovi ve Staňkově (vsi), doživši se jen 46 roků. Pohřbena byla v neděli odpoledne na místním hřbitově za velké účasti lidu.

Vzal si život. V úterý v ranních hodinách byla naše obec překvapena zprávou o ukončení mladého života staňkovského řezníka a hostinského pana Karla Hrona, který téhož rána se oběsil a byl takto nalezen pozdě, takže veškerá pomoc k záchraně nešťastníka byla marna. Příčina sebevraždy jest přikládána zádumčivosti, již poslední dobou jmenovaný byl postížen. Hron ukončil dobrovolně svůj život ve 42 letech a pohřben byl ve čtvrtek odpoledne na místním hřbitově.

Vystavování propustek. Od dne 23. března 1939 nejsou již vystavovány propustky k překročení hranic z obsazeného území do Německé říše pasovým oddělením při vojenském velitelství XIII. v Praze, nýbrž u německé tajné stát. policie v Plzni, Klatovech, Táboře, Písku a Č. Budějovicích, na kteréžto úřady nechť se každý v této věci obrátí.

Příchod jara v kraji dotvrzuje každoročně tradiční první jarní pouť ve Všekarech, která se koná vždy o velikonočním pondělí, letos 10. dubna.

Kámen již čeká. Ku projektované stavbě okresní silnice z Dolní Kamenice do Horní Kamenice dojde v nejbližší době. Kámen na silnici je již v kamenickém lomu připraven. Náklad podle rozpočtu bude činit 300 tisíc K. Zápůjčka okresu k úhradě nákladu této stavby učiněna byla u Městské spořitelny ve Staňkově.

Pozdrav Národního souručenství zní: Vlasti zdar! Odpovědí je: Zdar! Ustanovil tak předseda výboru N. S. A. Hrubý.

Ochrana proti škodlivým činitelům na ovocných stromech, keřích a vinné révě. Okresní úřad vybízí všechny vlastníky pozemků a správy veřejných silnic, aby hubili škůdce na ovocných stromech a keřích, jak to ukládají přísl. nařízení. Zejména je třeba: 1. hubení škůdců přezimujících na ovocných stromech a keřích pro-

Nezávazně předvede firma
Radio-Kratochvíle,
Domažlice.

Josef Biskup: Jehnědy.

Na stole několik větviček.
Jaro se usmívá jímí,
protože básník tu usedne,
aby své vyhledal rýmy.

Větvičky milenka přinesla,
do srdce zasílá radost,
skromnost a veselost mladosti,
po retu ohnivou žádost.

Kouzelné pozdravy přírody
shodné jsou se srdcem děvy.
S větvičkou že dala sebe též
ve chvíli štědrosti neví.

věští co nejdříve, aby doba vegetačního klidu nebyla zmeškána, 2. hnízda housenek bekyně zlatohlavé, vyskytující se nejvíce na koncích větví zejména švestkových stromů, zničení odstříháním a spálením, 3. postříkati ovocné stromy, zejména stromy švestkové — proti puklici karbolinové nebo přípravky založenými na organických barvivech, 4. zbavit ovocné stromy a keře všech odumřelých a odumřelých částí (suchých větví, uschlých listů, mumiových plodů a pod.), odkliditi stromy napadené kůrovci a 5. v případech potřeby proti nedbalým vlastníkům pozemků bude použito trest. ustanovení.

Škodná v sádkách. „Rybářskému spolku ve Staňkově,“ který se stará o zarybňování řek a potoků tím, že zřídil na Laškově sádku různých ryb — učinil neznámý dareba škodu. Ze sádky jim bylo ukradeno mnoho 1 kg kapříků. Po laubníkově bylo zahájeno pátrání.

Do kvalifikační komise pro učitelstvo národních škol pro okres domažlický okres na r. 1399 byli ustanoveni: předseda okr. hejtman Dr. Kramata, okres. šk. insp. Em. Adamčík; členové komise pro odb. učitel.: Jakub Fronk, ředitel, Hana Skalová, odb. učitel v Domažlicích, náhr.: Josef Veselák, ředitel ve Staňkově a L. Brychtová, ředitelka v Domažlicích. Členové komise pro učitel. škol obecných: Jan Kraus, říd. učitel v Osvracině, Mil. Haningerová; náhr. A. Odvody, učitel, Růžena Machová, učitelka v Domažlicích. Členové komise pro učitel. dom. nauk: H. Skalová, Ant. Lomrová, učitel. dom. nauk v Domažlicích; náhr.: Mil. Haningerová, Anna Egrová, učitel. dom. nauk ve Staňkově. Členové komise pro učitel. řím.-kat. nábož.: Jakub Fronk, P. Alf. Bébar, katecheta v Domažlicích, náhr.: Jos. Veselák, ředitel ve Staňkově a Petr Holub, katecheta v Domažlicích.

Rádi opravujeme naši zprávu v posl. čísle o zastavení provozu v Triplexu: V továrně se pracuje nepřetržitě dál a žádné propouštění zaměstnanců se neděje. Byli jsme mylně informováni. — Rovněž opravujeme zprávu o obecním rozpočtu obce Vránov. Rozpočet byl zpracován obec. úřadem a po předložení schválen.

Dostali jsme v posledních dnech několik dopisů od našich čtenářů, na něž odpovídáme hromadně: Děkujeme za vaši pozornost našemu listu věnovanou. Jest samozřejmé, že „Staňkovsko“ neztratilo na svém poslání a významu ničeho. Bude i nadále ve službách veřejného zájmu v intencích hesla, které jeho zakladatel dal do záhlaví listu. Více, než kdy jindy volá do houfu všechny Čechy k svorné práci a věrnosti. Při té příležitosti žádáme všechny ty, kteří radou přispívají k udržení listu, aby nám byli nápomocni

těž prací: aby nám posílali svoje příspěvky a nové spolupracovníky získávali!

Eva Medková:

Trochu hořké pravdy.

Vždycky jsem se trochu styděla za nastrojené a všelijak dovedně připravené ženy. Neříkám upravené a hezké, ale tak na podiv oděné a namalované. — Vždyť jsem se s úžasem ohlédla za těmi, jež nesly na svých ramenou tihu nádherných kožesin a nijak se nestaraly o to, že jiným jest nésti tihu života, přeplněného starostmi a prací. A nejvíce jsem se styděla, když tyto ženy, z velké části společensky vysoko postavené, se podjaly úkolu, aby tisícům opravdových, nenápadných pracovníků udílely rady o skromnosti a odříkání a když nás, jsouce samy zabaleny v drahocenný plášť, učily důstojně nosit oděný kabát.

Hanba má několikero líc a poníženi se jí nevyhýbá a já jsem hořkost dobré rady od mocných tohoto světa často sama na sobě zkusila a neunikla mi pravda starého přísloví: V nouzi dá ti radu každý dobrý přítel. . . . A tak jsem si tyto dny znovu živě vybavila, co bylo prožít českému člověku v těch několika poválečných letech, kdy se celý náš život octl ve vleku požadavků zcela zvrácených. Co bylo skromné, to v našich rodinách ustoupilo touze žít nad poměry, jen aby před druhými bylo čím se blýsknout. A staré rodiny patricijské, mající tradici života tichého a nenáročného, daly se ovládnout snobskou nafoukaností, jež se předháněla o primáty důchopných hříček, uplatňovaných na dlouhých procovských, nepřímých večerech.

Dnes píše tento článek snad více pro ženy, než pro kohokoliv jiného, neboť osud tohoto národa spočívá toliko v našich ženských, nikterak slabých rukách. Odvažují se proto napsat, co musíme zlomit a co překonat.

Tento článek je psán k probuzení nás žen, jež tyto dny chodíme a potkáváme dosud naše vojáky. A tu s pocitem jakéhosi těžkého a smutného zahanbení od nich odvracíme zraky, abychom před nimi rozpačitě skryly ruku s příliš červenými nehty, či ústa ostře namalovaná. Někdy bychom musily odvrátit celou tvář, mnohdy tak žalostnou pod nánosem pudru a líčidla, abychom ušetřili jim i sobě rozpaky. S jakou nelibostí, s jakým divným rozehvěním, plným odporu, odvracíme se v těchto dnech od nečinně lelkujících žen, vystavujících za velkými okny kavárén své načesané hlavy a tváře nedotčené tihou zodpovědnosti, jež se na nás odevšad hrne. — Potkám-li takové ženy, vidím-li jejich nezúčastněné obličej, vzpomenu si na dvacet let naší republiky, jež mnohým z nás protekly jako voda mezi prsty, nikomu nepřinesše užitku nejmenšího. A uvědomuji si, že dnes sklízíme dlouholeté ovoce takového života, neboť v poslední chvíli nelze zachraňovat chalupu, která nám hořela dvacet let nad hlavou.

Tolik je jisté, že z velké části sami jsme urychlili svůj osud. Zatím, co náš souseď pamětliv svého pokoření po válce, celých dvacet let nedělal nic jiného, než se učil tvrdosti a odříkání, my jsme ve svém vítězném opojení zmaterialisovali život veřejný i život svých rodin, jak jen se dalo, zapomínajíce, že nezodpovědnost nikterak není zárukou šťastného vývoje. A když tedy dnes na ulici potkáváme naše vojáky, kteří chodí jako by se vyhýbali lidem, pochopila jsem proč. Kdybych byla na jejich místě, chodila bych také tak:

Strojní tašky bobrovky, falcovky lisované červené a černé, duté cihly, klenovky, dlaždice. Veškerý cihlářský materiál osvědčené jakosti

za levné ceny s dovozem kamkoli dodá

F. KREYSA, STAŇKOV

Vlastní doly „DOBŘE ŠTĚSTÍ“ V DOBŘANECH.
Osvědčené vzduchem prané UHLI.

Biografy.

Bio SOKOL Staňkov předvádí v neděli dne 2. dubna o půl 5. hodině odp. a v 8 hodin večer skvělý film francouzské výroby: „Jménem cara“. Nejlepší filmové dílo, které bylo natočeno z ovzduší bývalého carského dvora. V hl. úloze Pierre Richard Willm a krásná Véra Koréne. Román lásky ruského vojenského ataché a krásné vyzvědačky. — Dodatek: Zvukový týdeník.

PŘÍŠTÍ PROGRAMY: 9. dubna český film s Věrou Ferbasovou: Pozor, straší!, 10. dubna americký film: Ženy za mřížemi, 16. dubna americký film: Čest pilotů, 23. dubna český film: Jarka a Věra, 30. dubna český film: Ideál septimy, 1. května americký film: Stage Door (Mótyl vzielti k záři).

Bio Sokol Koloveč předvádí v neděli 2. dubna v 8 hodin večer výborný český sportovní film: „Klapzubova XI.“ V hlavní úloze: Nedošínská, Pištěk a j.

Městské divadlo v Plzni. Dnes v sobotu odpoledne představení Č.O.Ú., večer [premiéra operetní novinky: „Na šťastné planetě,“ v neděli dopoledne pohádka: „Perníková chaloupka,“ odpoled. opereta „Na šťastné planetě,“ večer totéž, v pondělí lidové představení: „Mikuláš Dačický z Heslova.“

Pisemnictví.

RODOPISNÁ DATA, vzpomínky a fotografie maminek a babiček našich významných osob shromažďuje redaktor četných rodových prací, V. J. Krýsa, který vydal kromě celé řady jiných publikací dvoudílný sborník „Naše maminky“ (str. 630 huslé petítové sazby). — Nyní chystá podobné dílo o otcích, které zachytí mnoho kulturně-historického z dvou tří gene-

rací. Výpisy z matrik, rodová data a pod. adresujte: V. J. Krýsa, redaktor, Praha-Strašnice, Bohdalecká 521.

Poděkování.

DĚKUJEME srdečně hasičskému sboru staňkov-vesskému, spol. různ. živností, přátelům a známým, jakož všem těm, kdož naši drahou maminku, paní

Emilii Vacíkovou,

vдовu po stroj. zámečnickovi ve Staňkově,

na její poslední cestě doprovodili, jakož i těm, kdož květinovými dary památku její uctili a slovy útěchy náš zármutek zmírniti se snažili.

Obzvláště děkujeme vld. p. vikári P. Frant. Hruškovi za dojemná slova na rozloučenou nad otevřeným rovem a pohřebnímu ústavu p. V. Fišera za vzorné vypravení pohřbu.

Ve Staňkově v březnu 1939.

VÁCLAV a JOSEF,
synové.

Pronajme se

krám, kuchyně, pokoj a skladiště neb dílna.

K doptání: Václav Vacík, Staňkov č. 12.

Odborný ženský lékař

Telefon 1202.

a porodník

MUDr. Jan Hofmann,

em. zástupce primáře porod.-gyn. odděl. v. v. nemocnice v Plzni a asistent gynaekolog. sanatoria v Praze ordinuje v Plzni, v Jungmannově tř. č. 30, I. posch., od 9—11 hod. a od 15—do 16h.

RODINA HRONOVA děkuje všem, kdož na poslední cestě doprovodili drahého manžela, otce a syna, pana

Karla Hrona,

řezníka a hostinského ve Staňkově,

zvláště pak hasičskému sboru ve Staňkově (m.), Společenstvu různých živností, Sousedstvu a Společenstvu hostinských a výčepníků, jakož i dárcům květin.

tiskopisy

s očima obrácenými do svého nitra, plachou chůzí lidí, kteří narazili na největší samotu, jaká kdy člověka může potkat, „na samotu uprostřed zástupů“.

Tiskárna

Závorka

Staňkov